

Ankara Büyükşehir Belediyesinin Ankara'ya Reva Gördüğü Doğal Gaz, Kömür ve Elektrik Uygulamaları

Oğuz Türkyılmaz

TMMOB Makina Mühendisleri Odası Enerji Çalışma Grubu Başkanı

Giriş:

1994'den bu yana Ankara Büyükşehir Belediyesinde (ABB) yönetimde olan ve ABB Başkanı Melih Gökçek'in şahsında somutlanan yönetim anlayışı, kent ve kentli çıkarlarını gözetmeyen, kentin sorunlarının teşhis ve tedavisinde;uzmanların,uzmanlık örgütlerinin, meslek örgütlerinin görüş ve önerilerini dikkate almayan bir anlayıştır. ABB Başkanı, kendisini tüm mühendis,mimar ve şehir plancılarından daha bilgili,daha uzman gören çarpık bir anlayışa sahiptir.

Bu çalışmada bu çarpık anlayışın Ankara'da doğal gaz, kömür ve elektrik alanındaki uygulamaları incelenmiştir.

1.ANKARA'DA DOĞAL GAZ UYGULAMALARI:

Türkiye'de 1988'te başlayan kentsel doğal gaz uygulamalarının ilki olan Ankara Doğal Gaz Projesi 1. Aşamasında;bir an önce Rusya'dan gaz alımının başlayabilmesi ve kentte doğal gaz kullanımına acilen geçilmesi için,mevcut havagazı şebekesinin kullanım kararı verilmiştir. Seçilen dağıtım şebekesi basıncı,eski borular kullanılacağı için düşük seçilmiştir. Ülkemizde diğer tüm kentlerde şebeke basıncı 4 bar olarak tasarlanmış ve uygulanmışken, Ankara'da dağıtım şebekesi, 50-75 mbar şebeke basıncına göre tasarlanmıştır. Düşük basınç nedeniyle, daha büyük boru çaplarının seçimi zorunlu olmuş, bu da yatırım maliyetini arttırmıştır. Ankara gibi, hızla büyüyen, yoğun bir yapılaşmanın olduğu,eski binaların yıkılarak yerine çok katlı binaların inşa edildiği bir kentte,eski boruların kullanımıyla sorunlar yaşanmıştır. Eski havagazı boruları çap ve basınç sınıfı itibarıyla, hızla artan doğal gaz talebini karşılayamayınca,yeniden kazı ve boru döşeme çalışmaları yapılması zorunlu

olmuştur.İlerleyen aşamalarda Şehrin havagazı şebekesinin olmadığı Batıkent, Çayyolu vb. bölgelerine gaz götürüldüğünde,basınç sınıfını yükseltme imkanı olduğu halde, başlangıçta yapılan bu hata, sonraki belediye yönetimlerince de sürdürülmüştür.

ABB'nin EGO eliyle yürüttüğü ve son olarak özelleştirme gerekçesiyle Başkent Doğal Gaz A.Ş.'ye devrettiği doğal gaz faaliyetlerinde; öngörülen yatırım planları, kentte gazın götürüleceği bölgelerin hangi bölgeler olduğu ve ne zaman götürüleceği ,abone sayıları ve gaz tüketim hedefleri vb. bilgiler, şeffaf biçimde kamuoyu ile paylaşılmamaktadır. Yatırım önceliklerinde daha çok siyasal tercihlerin egemen olduğu gözlemlenmiştir. Büyükşehir belediyelerinin görev sınırlarıyla ilgili yapılan yasal düzenlemelerle, ABB'nin sınırları genişlemiş ve daha önce ABB sınırları içinde olmayan bazı çevre ilçe ve beldeler, ABB sınırları içine girmiştir. Bu ilçe ve beldelere de gaz götürme yükümlüğü olan ABB, gazı ne zaman getireceğine ilişkin olarak kamuoyuna doyurucu bir bilgi vermemiştir.

DOĞAL GAZ UYGULAMALARINDA ABB'YE TANINAN AYRICALIKLAR:

1.1 ÖNCEDEN YÜKSEK KAR ORANLARI SONRA ÖZELLEŞTİRME GEREKÇESİYLE YÜKSEK BİRİM HİZMET VE AMORTİSMAN BEDELİ UYGULAMASI

Rekabet Kurulu'nun 08.03.2002 tarih ve 0213/12754 Sayılı kararında, 4646 Sayılı Yasa'nın işlerlik kazandığı tarihten önceki dönemler ağırlıklı olmak üzere, BOTAŞ'ın ve kentsel gaz şirketlerinin tekel durumu incelenmektedir. 2000 Temmuz'undan sonra BOTAŞ kentsel gaz şirketlerine zararına veya çok düşük

marjlarla gaz satarken, Rekabet Kurulu'nun incelemesine konu olan 1997 Ocak 2001 Aralık döneminde: EGO, konutlara %27 %45, resmi dairelere %44 - %89, arasında değişen kar oranlarıyla gaz satmıştır.

4646 Sayılı Doğal Gaz Yasası'ndan önce doğal gaz dağıtımı yapılan Ankara, bu yasanın yürürlüğe girmesinden sonra da, bazı ayrıcalıklı uygulamalardan yararlanmıştı.

EPDK tarafından düzenlenen kentsel doğal gaz dağıtım ihalelerini kazanan şirketlerin uygulayacakları Birim Hizmet ve Amortisman Bedeli(BHAB), bazı kentlerde sıfır, çok büyük çoğunluğunda 1 USD cent'in altında iken, EPDK kararıyla, Ankara'da EGO'nun diğer kentlerdeki BHAB'in çok üzerinde bedeller uygulamasına imkan tanınmıştır. Örneğin 2006'da BHAB diğer kentlerde 0-3.7 YKR/m³ iken, bu bedel EGO için EPDK kararıyla 5.80 YKR/m³ olarak uygulanmıştır. 2007'de bu rakam EPDK'nın lisans ihalelerini kazanan şirketler için 03.5 YKR mertebesindedir. Ancak, EPDK kararıyla ayrıcalıklı statüdeki şirketler olan İGDAŞ için 5.9947 YKR, EGO için 5.8019 YKR, İZGAZ, AGDAŞ ve BAHÇEŞEHİRGAZ için ise 6.9649 YKR'dir. Ayrıca bu şirketler üretici fiyat endeksindeki artışları da bu rakamlara ekleyebilmektedirler.

1.2 ANKARA DOĞAL GAZ DAĞITIMININ ALTIN TEPESİ İÇİNDE ÖZEL SEKTÖRE SUNULMASI

AKP yönetimindeki Ankara, İstanbul ve İzmit BB'ne bağlı kentsel gaz kuruluşlarını kollayan bu davranış, EGO'nun özelleştirilmesi için yapılan yasal düzenleme ile yoğunlaşarak sürdürülmüştür. Türkiye'de başka hiç bir kentte uygulanmayan 5.5 USD cent/m³ BHAB, önce EGO ve Başkent Gaz'a tanınmıştır. Böylece özelleştirilecek olan Başkent Gaz'ı satın alacak olan şirketin yüksek oranda gelir elde etmesi güvence altına alınmıştır.

Bu süreçte, ABB ve EGO Genel Müdürlüğü, genel olarak kamuya olan tüm borçlarını, özel olarak BOTAŞ'a olan gaz borçlarını ödemediği. 2007 Haziran'ında, seçim öncesi aceleyle çıkarılan ABB ve Başkanına özel yasa ile, özelleştirme öncesinde daha cazip hale getirilmesi için; EGO'nun BOTAŞ'a olan borcunun tahakkuk etmiş faizleri silinmiş, anapara ödemesi ise, herhangi bir faiz yürütülmeksizin; Başkent Gaz'ın özelleştirilmesine ve özelleştirme gelirlerinin tahsil edilmesine kadar ertelenmiş ve dondurulmuştur.

1.3 BAŞKENT GAZ A.Ş. ÖZELLEŞTİRİLMESİ İPTAL EDİLMELİ, ŞİRKET ALACAKLARINA KARŞILIK BOTAŞ'A DEVİR EDİLMELİDİR

Başkent Doğal Gaz A.Ş. özelleştirilme ihalesinin iptali için Makina Mühendisleri Odası'nın idari yargıda açtığı dava sürmektedir.

En yüksek teklifi verdiği ve ihaleyi kazandığı açıklanan Global-Energaz Konsorsiyumu ihaleden bu yana aylar

geçmesine karşın, ihale bedelini ödemiş ve yaşanan ekonomik kriz şartlarında ödeme yapamayacağını bildirmişti. İhale şartları yerine getirilmediği için, Başkent Doğal Gaz A.Ş.'nin özelleştirme ihalesi derhal iptal edilmelidir.

İptal davası açan Makina Mühendisleri Odası, kamu kurumlarının özelleştirilmesi, küçültülmesi ve işlevsizleştirilmesi politika ve uygulamalarına karşı çıkmaktadır. Önerilen, BOTAŞ ve TPAO'nun Türkiye Petrol ve Doğal Gaz Kurumu olarak birleştirilmesi ve Başkent Doğal Gaz A.Ş.'nin, BOTAŞ'a sabitlenen ana para borcu 676 milyon YTL, silinen faiz alacağı ise 440 milyon YTL karşılığı olarak, bu kuruma devir edilmesidir.

1.4 DOĞAL GAZDAKİ FİYAT ARTIŞLARINDAN KİM SORUMLU

Doğal gaz fiyatlarındaki artışlarla ilgili olarak ABB Başkanı sürekli BOTAŞ'ı sorumlu tutmuştur. BOTAŞ'ın kendisinin de üyesi olduğu AKP üyesi bir bakana ve AKP hükümetine bağlı olduğunu, bu hükümetin son beş yıllık döneminde doğal gaz fiyatlarının %243.25, son bir yılda ise %82.5 oranında arttığını göz ardı etmeye çalışmıştır.

Öte yanda, BOTAŞ'ın tahsil edemediği alacaklar nedeniyle mali durumunun bozulduğu, resmi raporlarda ifade edilen bir gerçeklikken, hükümet yetkililerinin bu durumu inkâr eden, saklamaya çalışan tavırları dikkat çekmektedir.

2009 Programında, "2008 yılında enerji kuruluşlarının hammadde tedarikçileri olan TKİ ve BOTAŞ'ın alacaklarını tahsil edememelerinin kredi borçlarında belirgin bir artışa yol açtığı, tahsilat probleminin kronikleştiği" belirtilmektedir.

Hazine Müsteşarlığı tarafından yayınlanan 2007 Kamu İşletmeleri Raporu'nda, 31.12.2007 itibarıyla BOTAŞ'ın tahsil edemediği alacak toplamının 11.922 milyon YTL'ye ulaştığı belirtilmektedir. En büyük borçlular EÜAŞ(%85), HEAŞ(%7.1) ve EGO'dur (%5.7). 2007'de tahsil edemediği alacak toplamı, aynı yıl 14.469 milyon YTL olan brüt satış gelirinin %82.40'ına

varmaktadır. Aynı raporda, BOTAŞ'ın kullandığı yüksek ticari krediler nedeniyle kaynaklar içinde kısa vadeli yabancı kaynakların payının %60'a yükseldiği vurgulanmaktadır.

10.11.2008 tarihli Radikal gazetesinde yer alan ve BOTAŞ'ın hesaplarının görüşüldüğü TBMM KİT Komisyonu'nda yapılan görüşmelerde derlenen haberde; BOTAŞ'ın tahsil edemediği alacakların toplamının 15.6 milyar YTL'ye ulaştığı, bu yıl içinde ticari bankalara 1 milyar YTL'yi aşan kredi faizi ödendiği, bu rakamın yıl sonuna kadar 1.5 milyar YTL'ye ulaşmasının beklendiği bildirilmektedir.

EGO Genel Müdürlüğü'nün, tüketicilerden tahsil etmesine karşın; kent halkının çıkarlarına uygun olmayan yatırımlarda kullandığı ve BOTAŞ'a ödemediği borçlarının faizleri kişiye özel bir yasa ile silinirken, BOTAŞ yaşadığı tahsilat sıkıntıları nedeniyle vergi borçlarını vadesinde ödeyemediği için faiz uygulamalarına maruz kalmakta, alacaklarına Maliye Bakanlığı tarafından haciz uygulanmakta ve bu nedenle bankalardan kullanmak zorunda bırakıldığı krediler için faiz ödemektedir. BOTAŞ'a düşman muamelesi yapan Maliye Bakanlığının BOTAŞ alacaklarını neden EGO ve EÜAŞ gelirlerinden doğrudan BOTAŞ'a aktarmadığı da merak konusudur. Alacaklarını tahsil edemediği, etmesi fiilen önlendiği sürece, yapılan zamlar da sorunu çözmez, tersine daha da ağırlaştıracaktır.

Bugün EGO'nun BOTAŞ'a sabitlenen borcu 676 milyon YTL, silinen faiz alacağı ise 440 milyon YTL'dir. ABB'nin Hazineye olan vadesi geçmiş borçları ise 2038 milyon YTL olup, bunun 1034 milyon YTL'si EGO'ya aittir. Hazine'ye göre ABB'nin vadesi geçmiş borçları ile vadesi gelmemiş borçluların toplamı 4 382 milyon YTL'dir.

1.5 ABONE BAĞLANTI BEDELİ UYGULAMASINDAKİ SOYGUN

EPDK tarafından yayınlanan yönetmelik ve kararlarda, daire başına abone bağlantı bedeli azami

180 USD + KDV olarak uygulanması ,EGO vb kuruluşlar için 150 USD + KDV abone bağlantı bedeli uygun görülmüştür. Oysa, EGO, 1996 yılından beri abonelerden 300 USD abone bağlantı bedelinin yanı sıra fazladan bir de servis hattı bedeli tahsil etmiştir. Bu hatalı uygulama, EPDK kurulduktan ve konuyla ilgili düzenlemeleri yürürlüğe koyduktan sonra da sürdürülmüş ve EGO abonelerden haksız yere 300 USD abone bağlantı bedeli tahsil etmeye devam etmiştir.

Bu konuda 8.4.2005 tarih ve 472/38 Sayılı EPDK kararında: EGO Genel Müdürlüğü'nün "kanun hükümlerine ve çıkarılan yönetmelik, talimat ve tebliğler aykırı hareket etme fiili işlediği" tespiti yapılarak "Mevzuata aykırı duruma son verilmesi için 90 günlük süre verilmesi" kararı verilmiştir. Bu karar uyarınca haksız yapılan tahsilatın abonelere derhal iade edilmesi gerekirken, EPDK kararından üç yıl sekiz ay sonra, yerel seçimlere yalnızca dört ay kala, 24.12.2008 tarihinde Başkent Gaz'dan yapılan bir duyuruyla, yalnızca 2225 aboneye iade yapılacağı bildirilmiştir. Oysa, haksız yere fazla para ödemek zorunda bırakılan abone sayısının çok daha fazla olduğu ifade edilmektedir. Bu süreçte, denetim görevini yeterince yerine getirmeyen ve kendi aldığı kararı uygulamayan EGO/Başkent Gazı seyreden EPDK da sorumludur. Fazla ödeme yapan tüm aboneler, Başkent Gaz aleyhine Tüketici Hakem Heyetlerine ve Tüketici Mahkemelerine başvurarak haklarını almalıdır.

1.6 SERBEST TÜKETİCİLERDEN YAPILAN FAZLA TAHSİLAT

EGO Genel Müdürlüğüne yıllık gaz tüketimi 1 milyon m³'ün üzerinde olan ve bu tüketimleri nedeniyle "serbest tüketici" statüsünde olan çok sayıda kamu kuruluşundan, 2003-2007 döneminde satın aldıkları gaz için ödemeleri gereken taşıma bedelinden çok daha yüksek olan BHAB haksız yere tahsil edilmiştir. 72 kuruluşun fazladan tahsil edilen 14 516 416 YTL, 1 Ocak 2009 tarihinden itibaren 12 eşit taksitte iade edilecektir. Haksız yere tahsil edilen tutarlar, ancak yıllar sonra ve faizsiz bir şekilde iade edilecek olduğundan, bu uygulama bu kuruluşların zararını tazmin etmemektedir.

1.7 HATALI FATURALANDIRMA NEDENİYLE YAPILAN FAZLA TAHSİLAT

EPDK, 13.3.2008 tarih ve 37/1 Sayılı kararıyla, EGO Genel Müdürlüğü'nün 2.6.2005-1.1.2006 tarihleri arasında faturalarda uyguladığı düzeltme katsayısının, EPDK kararlarına aykırı olduğunu, fazladan tahsil edilen bedellerin 120 gün içinde abonelere geri ödeneceğini duyurulmasını ve fazladan yapılan tahsilatın iadesine karar vermiştir. Başkent Gaz, EPDK kararında belirtilen süreyi dikkate almayarak, yedi ay on bir gün sonra, iade yapılacak abonelerin listesini duyurmuş ve ödemelere ancak Haziran 2009'da başlayacağını bildirmiştir. Haksız yapılan bir tahsilat, tahsil tarihinden 3.5-4 yıl sonra, yine faizsiz olarak iade edilecektir.

1.8 HAKSIZ YERE TAHSİL EDİLEN SAYAÇ PİL BEDELLERİ

EPDK 13.11.2007 tarih ve 1379/17 Sayılı kararıyla, EGO/Başkent Gaz'ın abone sayaçlarının pil bedelinin abonelere tahakkuk ettirme uygulamasının 4646 sayılı kanun hükümlerine ve çıkarılan dağıtım ve Müşteri Hizmetleri Yönetmeliğine aykırı olduğunu tespit etmiştir. EPDK bu kararıyla :

-“EGO/Başkent Gaz'a 30 günlük süre verilmesine, bu süre içinde mevzuata aykırılığa son verilmesine”,
-2003-2007 yıllarında abonelerden tahsil edilen pil bedelinin geri ödenmesine,
-Ödeme yapılacak abonelerin listesinin Şirketin web sitesinde ve doğal gaz merkezlerinde 120 günden az olmamak üzere ilan edilmesine,
-Abonelerin yasal süre içinde pil bedelinin iadesini yazılı olarak talep edebileceğine” karar vermiştir. Karar tarihinden bu yana bir yıldan fazla zaman geçmesine karşın Başkent Gaz geri ödeme ile ilgili bir bildirim yapmamıştır.

1.9 ÖN ÖDEMELİ SAYAÇ UYGULAMASI

Ego/Başkent Gaz'ın yeni abonelere ve sayacı arızalandığı için sökülen eski abonelere ön ödemeli sayaç takılmasını şart koşması yanlış ve haksız bir uygulamadır. 1996'dan 2007'e kadar yurttaşlardan peşin olarak yapılan tahsilatı yükseltmek ve elektronik sayaç temin ettikleri firmaların satışlarını arttırmak için, yeni abonelere ve mevcut mekanik sayacı herhangi bir nedenle sökülen eski abonelere, yüksek fiyatla elektronik sayaç satılmıştır. Ön ödemeli sayaçlarla yurttaşlar henüz yararlanmadıkları hizmetin bedelini peşin olarak ödemeye zorlanmaktadır.

Doğal gaz çağdaş bir enerji kaynağı olarak tüm yurttaşlara ucuz, güvenli ve kolay şekilde sunulması

TMMOB ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI
ANKARA ŞUBESİ HABER
2009/1

gereken kamusal bir hizmet konusudur. Ön ödemeli sayaçlarla ilgili olarak Avukat Emre Baturay Altınok'un ASKİ aleyhine açtığı bir davada Ankara 11. İdare Mahkemesi 2008/1868 esas ve 26.11.2008 tarihli kararında belediye hizmetlerinin bedelinin peşin alınmasının Anayasa'ya ve yasaya aykırı olduğunu belirtmiştir. Mahkeme kararında şöyle denilmektedir: “Belediyeleri belde halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan tüzel kişilik olarak tanımlayan anayasal anlayış, içme ve kullanma suyu hizmetlerinin belde sakinlerine sunulmasını düzenleyen mevzuata da yansımış ve hizmetin karşılığının alınması, hizmetin sunulmasından sonra gerçekleşecek bir aşama olarak belirlenmiştir.”

Aynı mantık doğal gaz için de geçerlidir. Dağıtım şirketleri eliyle verilse de, altyapı çalışmalarının belediyelerin denetim ve gözetiminde gerçekleştiği ve belediyelerin kentsel gaz dağıtım şirketlerinin ortağı olduğu göz önüne alındığında; kentsel doğal gaz hizmetlerinin belde sakinlerinin yararlandığı kamusal bir yerel yönetim hizmeti olduğu açıktır

1.10 TEKNİK DENETİM SORUNLARI

EGO/Başkent Gaz'ın bir dizi hatalı ticari uygulamasının yanı sıra, teknik olarak da uygulamaları sorunludur. Son yaşanan ölümlü kazaların da gösterdiği üzere gaz şirketi teknik denetim görevini yerine getirmemektedir. TMMOB Makina Mühendisleri Odası'nın 2.1.2009 tarihli basın açıklamasında belirtilen görüşler önemlidir. “Kamusal bir hizmet olan doğalgazın kent içi dağıtımı, 4646 Sayılı Doğalgaz Kanunu'na göre yerel gaz dağıtım şirketleri aracılığıyla yapılmaktadır. Doğalgazın, kullanım mahallerine sağlıklı ve güvenli bir şekilde ulaştırılmasında ve her türlü emniyet tedbirlerinin alınıp alınmadığının denetiminde, bu kuruluşlar görevlendirilmiştir. Bu kuruluşlar, kendi şartnamelerine göre, doğalgazın ilk devreye alınmasında gerekli kontrolleri yapmakta, ancak yıllık kontrol ve denetimler eksik bırakılmaktadır. Bu kontroller, herhangi bir yasal çerçeve ile belirlenmemiş olup, gazın güvenli kullanımı sadece nihai tüketicinin duyarlılığına bağlı kılınmıştır. Bu konu, ivedilikle ulusal düzeyde geçerli ve uygulaması zorunlu olacak yasal bir statüye kavuşturularak, gaz dağıtım şirketlerinin periyodik kontrol ve denetimleri yapması zorunlu hale getirilmelidir... Doğalgaz uygulamaları konusunda yaşanan bir dizi sıkıntı ve sorunun aşılması, gaz dağıtım şirketleriyle, bu hizmetleri veren mühendislerin üyesi olduğu Makina Mühendisleri Odası'yla, sıkı bir iş birliği ve koordinasyonun tesis edilmesinden geçmektedir. Bu koordinasyonu gerçekleştirmekten kaçınan bütün idareler doğabilecek her türlü kaza ve yanlış uygulamaların sorumluluk ve yükümlülüklerinden kaçamaz.”

2. KÖMÜR POLİTİKALARI

ABB bedelsiz kömür dağıtımı yaptığı gibi, bir belediye şirketi olan BELKO eliyle de kömür ticareti yapmaktadır. Bedelsiz olarak ABB tarafından dağıtılan

kömür miktarının son yıllarda hızla arttığı ve 100.000 tona ulaştığı, Ankara Valiliği eliyle dağıtılan kömürün ise 200.000 ton olduğu haberleri basında yer almıştır. Yine basında yer alan haberlere göre ABB tarafından bedelsiz dağıtılan kömür miktarı 671.000 tona ulaşmıştır. ABB tarafından yapılan bedelsiz kömür dağıtımının eşitlik ilkelerine göre yapılmadığı, dağıtımda hakkaniyetli davranılmadığı, yardım yapılacak kişilerin seçiminde ise ihtiyaç sahibi olmaktan çok, ABB Başkanına ve siyasetine yakın olma hususunun gözetildiği ifade edilmektedir.

Rekabet Kurulu'nun 6.4.2001 tarih ve 01/17/150-39 Sayılı Nihai Kararı ile;

I-1-BELKO Ankara Kömür ve Asfalt İşletmeleri Sanayi ve Ticaret Ltd.Şti.'nin. "Ankara ili şehir merkezi ve mücavir alanı ısınma amaçlı ithal parça kömür pazarında başka teşebbüslerin satış yapmasını engelleyecek şekilde kendisine sağlanan tekel imtiyazının verdiği rahatlıkla kömür alımında ve sonrasında oluşan maliyetlerin olması gerekenden yüksek seviyelerde gerçekleşmesine neden olmak ve buna bağlı olarak aşırı yüksek fiyat uygulamak suretiyle kötüye kullandığına ve böylece 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 6. maddesini ihlâl ettiğine;

2-Bu suretle 4054 Sayılı Kanun'un 6. maddesinin ihlâl edilmesi nedeniyle aynı Kanun'un 16 maddesinin 2. fıkrası gereğince BELKO'nun, 1998 mali yılı sonunda net kömür satışlarından oluşan yıllık gayri safi geliri üzerinden takdir edilen, 41.023.000.000. (Kırkbirmilyarıüçmilyon) TL. idari para cezası ile cezalandırılmasına;

3-Kuruluş amacı Ankara halkına ucuz ve kaliteli kömür temin etmek olan Şirkete; kömür satış fiyatlarının, rekabetçi piyasalardaki fiyatlar ile kıyaslanabilir makul seviyelere indirilmesi gerektiğinin, 4054 Sayılı Kanun'un 9. maddesinin 1. fıkrası uyarınca bildirilmesine 4054 sayılı Kanun'un 51/2. maddesine göre oy çokluğu ile; II. 4054 sayılı Kanun'un 27. maddesinin (g) bendi çerçevesinde, Ankara Valiliği'ne, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na, İçişleri Bakanlığı'na, Çevre Bakanlığı'na, Sağlık Bakanlığı'na ve Ekonomiden Sorumlu Devlet Bakanlığı'na, ilgili pazardaki rekabet ortamının nasıl tesis edileceğine dair Rekabet Kurulu görüş ve önerilerinin bildirilmesine oy birliği ile karar verilmiştir.

Davacı, Rekabet Kurulu'nun 6.4.2001 tarihli ve 01-17/150-39 sayılı gerekçeli kararı ve karşı oy gerekçelerinin 20.9.2001 tarihinde tebliği üzerine, 16.11.2001 tarihinde Danıştay kayıtlarına geçen dava dilekçesi ile belirtilen Kurul Kararı'nın iptali istemiyle dava açmıştır. Danıştay 10.Dairesi Esas No:2001/4817 Karar No:2003/4770 sayılı ve 5.12.2003 tarihli kararına BELKO'nun Rekabet Kurulu kararı aleyhine yaptığı başvuruyu reddetmiştir.

Böylece BELKO'nun fahiş fiyatlarla kömür sattığı idare ve yargı kararlarıyla da belgelenmiştir. BELKO'nun ticari bir işletme olarak da kömür temininde de piyasa kurallarına uygun davranmadığı ,belirli firmaları gözettiği iddiaları da basında yer almıştır. BELKO'nun kömür satış fiyatları da,son bir yıl içinde,%73.4 artışla ton başına 368 YTL'den 638 YTL'ye yükselmiştir.

Normal piyasada da, ithal kömürün 630 YTL/ton fiyatıyla satıldığı göz önüne alındığında, BELKO fiyatların ucuz olmadığı da gözlemlenmektedir. Öte yanda, gerek ABB tarafından ücretsiz dağıtılan kömürün,gerekse BELKO'nun sattığı kömürün ilgili standartlara uymadığı,vasıfsız olduğu ve hava kirliliğine neden olduğu yolunda iddialar basında yer almıştır. ABB ve BELKO, dağıttıkları ve sattıkları kömürden usulüne uygun olarak alınmış numuneleri bağımsız laboratuvarlarda tahlil ettirerek, dağıtım ve satışından sorumlu oldukları kömürlerin niteliğinin ilgili standartlara uygun olup-olmadığını kamuoyuna açıklamakla yükümlüdür.

3. ELEKTRİK UYGULAMALARI

ABB ve ilçe belediyeleri cadde ve sokak aydınlatılmasında belirli sorumluluklar üstlenmişlerdir. Bazı ilçe belediyelerinin bu konuda daha etkin olduğu gözlemlenirken,bir çok ana caddede sokak lambalarının kontrollerinin düzenli yapılmadığı, lambaların yanmadığı görülmektedir.Bu konuda da ABB'nin görevini başarılı olarak yerine getirdiği söylenemez.

Öte yanda,2003-2007 döneminde elektrik fiyatları artmamış ancak 2008 içinde %56 oranında artmıştır. Bu artış, ABB Başkanının da üyesi olduğu siyasal partinin yönetiminde olduğu dönemde gerçekleşmiştir.

SONUÇ:

1994'den bu yana görevde olan ABB yönetimine egemen olan siyasi yaklaşımın uyguladığı kentlin ve kentlilerin çıkarlarına aykırı politika ve uygulamalar, Odalarımız ve diğer meslek örgütleri ve demokratik kuruluşlar tarafından sürekli takip edilmiş,hatalı uygulamalar eleştirilmiş ve kent halkı bilgilendirilmiş,bir çoğu aleyhine yargı yoluna gidilmiştir. ABB'ye egemen olan anlayış söylediklerimizi maalesef dinlememiş, bizleri, kendi yanlış işlerine engellemeye çalışmakla suçlamıştır.

Bizler bu kentte yaşayanlar,bu kentlin yalnızca sakini değil,aynı zamanda sahibiyiz. Ankara'yı, bizlerin, Ankara'da yaşayanların çıkarlarına aykırı biçimde yöneten anlayış son bulmalıdır. Bu konuda görev Ankaralılar'ındır.

Bu yazı, Oğuz Türkyılmaz'ın 10.01.2009 tarihinde Tüketici Hakları Derneği'nin Ankara Vedat Dalokay Toplantı Salonu'nda gerçekleştirdiği "Ankara'da Belediye Hizmetleri Sempozyumu"ndaki sunumundan derlenmiştir.